

Dnro KOMU/1875/12.00.01.01/2017

§ 73 Palvelusetelin käyttöönotto varhaiskasvatuksessa

Sivistyslautakunta § 73 12.10.2017

Päivähoidon päällikkö Anna Törnroos:

Puh. 06 327 7215, anna.tornroos@mustasaari.fi

Valtakunnalliset linjaukset

Varhaiskasvatuslain (19.1.1973/36) 4. §:n mukaan kunnan on huolehdittava lasten päivähoidon järjestämisestä asukkaalleen sisällöltään sellaisena ja siinä laajuudessa kuin tässä laissa säädetään.

Lain 10. §:n mukaan kunta voi järjestää päivähoidon alaan kuuluvat tehtävät

- 1) hoitamalla toiminnan itse
- 2) sopimuksin yhdessä muun kunnan tai muiden kuntien kanssa
- 3) olemalla jäsenenä toimintaa hoitavassa kuntayhtymässä
- 4) hankkimalla palveluja valtiolta, toiselta kunnalta, kuntayhtymältä tai muulta julkiselta taikka yksityiseltä palvelujen tuottajalta
- 5) antamalla palvelunkäyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukaisen palvelusetelin.

Sivistyslautakunta on kokouksessaan 19.4.2017 § 30 päättänyt seuraavasti: *Sivistyslautakunta esittää kehittämisjaostolle, että päivähoito laatii mallin palvelusetelin käyttöönottamiseksi päivähoidossa. Jos yksityiset toimijat kiinnostuvat päivähoitotoiminnasta, palveluseteli voidaan ottaa käyttöön alueilla, missä päivähoidon tarve on suuri ja missä on epätarkoituksenmukaisia päivähoitoyksiköitä. Sivistyslautakunta voi tarvittaessa käynnistää yhteistyön yksityisten toimijoiden kanssa toimintavuonna 2017–2018, mutta tavoitteena on ottaa palvelusetelimalli käyttöön syksystä 2018.*

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisäätteiset päivähoitopalvelut. Palveluseteli rinnastetaan kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen (varhaiskasvatuslaki 11 a §), eikä lasta varten voi samanaikaisesti saada kotihoidon tukea tai yksityisen hoidon tukea. Sen vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön määräykset kuin muilla tavoin järjestettyihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Muusta järjestelytavasta poiketen palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin oikeus valita palvelujen tuottaja kunnan hyväksymistä palvelujen tuottajista. Palvelusetelin käyttöä ohjaa laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009).

Taustaa

Mustasaaren kunnassa on 0–6-vuotiaita tällä hetkellä 1 777.

89 prosenttia lapsista on päiväkodissa ja 11 prosenttia perhepäivähoidossa.

492 lasta ikäryhmästä 1–5-vuotiaat ei osallistu minkäänlaiseen päivähoitoon. Tällä hetkellä kaikki päiväkotitoiminta järjestetään kunnan omana toimintana.

Ennusteen mukaan alle kouluikäisten lasten määrä säilyy jatkossakin vähintään samalla tasolla kuin nyt. Vaikka lasten lukumäärä ei kasvaisikaan, varhaiskasvatuksen sisäiset rakennemuutokset aiheuttavat muutoksia lasten iän

mukaiseen hoitopaikkatarpeeseen. Perhepäivähoidon osuuden todennäköisesti pienentyessä varhaiskasvatukseen tarvitaan uusia päiväkotipaikkoja.

Tällä hetkellä osa toiminnasta on sijoitettu ulkopuolisilta vuokrattuihin, tilapäisiin tai epätarkoituksenmukaisiin tiloihin. Tähän asti ei ole ollut mahdollista luopua näistä tiloista, koska niiden sijaan ei ole omia uusia tiloja. Päivähoitopaikkojen määrä voi kasvaa yleisesti, jos hallituksen suunnitelmat osittain maksuttomasta varhaiskasvatuksesta ja vanhempainvapaan jaksottamisesta toteutuvat.

Mustasaaren kunta investoi lähivuosina merkittävästi. Jotta vähennetään paineita uusiin rakennusinvestointeihin, osa varhaiskasvatuksesta voidaan antaa yksityisten toimijoiden hoidettavaksi. Varhaiskasvatuksessa on tällä hetkellä tilapäisissä tiloissa noin yhdeksän ryhmää. Järjestelyllä voitaisiin vähentää tilapäisratkaisuja. Lisäksi etenkin Sepänkylän–Bölen, Pohjois-Mustasaaren ja Sulvan osa-alueilla on lisäpaikkojen tarvetta.

Yksityisen varhaiskasvatuksen piirissä kunnat ovat pääasiassa siirtyneet palvelusetelijärjestelmään, jossa kunta myöntää perheelle varhaiskasvatuksen palvelusetelin ja perhe valitsee päivähoitopaikan itse joko kunnallisesta päiväkodista tai yksityisestä palvelusetelipäiväkodista.

Yksityisen hoidon osuus voisi olla Mustasaaren kunnassa tässä vaiheessa enintään 20 prosenttia (noin 250 paikkaa).

Palvelusetelijärjestelmä

Palvelusetelijärjestelmässä perhe hakee lapselle päiväkotipaikkaa kunnallisesta päiväkodista tai yksityisestä palvelusetelipäiväkodista. Kummassakin vaihtoehdossa perhe maksaa varhaiskasvatuksesta yhtä paljon. Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksessa laaditaan parhaillaan varhaiskasvatuksen palvelusetelipalvelujen sääntökirjaa, jossa muun muassa määritellään hyväksymiskriteerit palvelujen tuottajalle sekä toiminnan muut pelisäännöt.

Sääntökirjan avulla Mustasaaren kunta määrittelee, että palvelusetelipäiväkodin palvelun laadun tulee vähintään vastata kunnan varhaiskasvatuspalvelujen laatua ja että perheelle päivähoidosta aiheutuvat kustannukset ovat samat kunnallisessa päiväkodissa ja palvelusetelipäiväkodissa. Palvelusetelijärjestelmässä Mustasaaren kunnan varhaiskasvatus maksaa palvelujen tuottajalle palvelusetelin kattohinnan ja asiakasmaksun välisen erotuksen.

Yksityisen päiväkotihoidon palveluseteli on käytössä yli 60 kunnassa

Kaupunki	Asukasluku 31.12.2016	Palvelusetelin arvo		
		(yli 3-vuotiaat)	(alle 3-vuotiaat)	Kerroin
Helsinki	635 591	selvitteillä		
Espoo	274 522	kuntalisä yksityisen hoidon tukeen		
Tampere	228 173	791,00	1.194,41	1,51
Vantaa	219 196	810,00	1.182,60	1,46
Oulu	200 466	718,00	1.210,00	1,685
Turku	187 564	826,00	1.247,26	1,51
Jyväskylä	138 780	741,00	1.185,60	1,6
Lahti	119 377	selvitteillä		
Kuopio	112 980	845,00	1.352,00	1,6
Kouvola	85 231	860,00	1.505,00	1,75
Pori	85 002	800,00	1.200,00	1,5
Joensuu	75 881	808,00	1.292,00	1,6
Lappeenranta	72 773	808,00	1.292,00	1,6
Hämeenlinna	67 867	810,00	1.223,00	1,51
Vaasa (ehdotus)	67 598	820,00	1.353,00	1,65
Rovaniemi	62 246	824,51	1.360,44	1,65
Seinäjoki	62 053	1.100,00	1.100,00	1
Mikkeli	54 494	760,00	1.140,00	1,5
Kotka	54 160	810,00	1.215,00	1,5
Salo	53 556	810,00	1.417,50	1,75
Porvoo	50 110	803,00	1.204,50	1,5

Taulukko 1: Palvelusetelijärjestelmä kunnissa

Periaatepäätös palvelusetelijärjestelmän käyttöönotosta

Periaatepäätöksessä palvelusetelijärjestelmän käyttöönotosta kunta päättää palvelusetelin arvosta, niin että yksityiset toimijat voivat arvioida taloudelliset edellytyksensä palvelusetelipäiväkotien perustamiseksi.

Palvelusetelijärjestelmän muut pelisäännöt vahvistetaan sääntökirjassa, jonka Mustasaaren kunnan varhaiskasvatus on laatinut voimassa olevien lakien ja asetusten pohjalta.

Mustasaaren kunnan varhaiskasvatus esittää, että periaatepäätöksessä vahvistetaan seuraavat seikat:

- palveluseteli koskee vain päiväkotien varhaiskasvatuspalveluja (ei perhepäivähoitoa, ryhmäperhepäivähoitoa tai esiopetusta)
- palvelusetelin arvo on 820 euroa (yli 3-vuotiaat) ja 1 353 euroa / kerroin 1,65 (alle 3-vuotiaat)
- palveluseteli maksetaan palvelujen tuottajalle 12 kuukaudelta vuodessa edellyttäen, että nämä huolehtivat toiminnasta myös lomakausina
- palveluseteli on tulosidonnainen, joten perhe maksaa saman tulosidonnaisen asiakasmaksun kuin kunnan varhaiskasvatuksessa (0–290 euroa/kuukausi), ja kunta maksaa palvelusetelipäiväkodille palvelusetelin arvon ja asiakasmaksun välisen erotuksen

- palvelusetelipäiväkodilla ei ole oikeutta veloittaa varhaiskasvatuksesta asiakasmaksun lisäksi mitään lisämaksuja. Tällä varmistetaan, että kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus ovat perheille samanhintaiset vaihtoehdot.

Mustasaaren kunnan varhaiskasvatus esittää sääntökirjassa osa-aikaiselle varhaiskasvatukselle seuraavia kertoimia:

tuntia/viikko	tuntia/kuukausi	palvelusetelin kerroin
1–14	enintään 60	0,5
15–20	61–86	0,6
21–27	87–115	0,7
28–34	116–149	0,8
vähintään 35	150–	1,0

Sääntökirjassa erityisen tuen tarve vahvistetaan palvelusetelien kertoimien avulla tai niin, että Mustasaaren kunta vastaa erityisen tuen edellyttämistä lisäkustannuksista.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönnoton vaikutukset

- Varhaiskasvatuksen kustannukset ovat palvelusetelijärjestelmässä keskimäärin saman suuruiset kuin omana toimintana.
- Yksityiset toimijat pystyvät rakentamaan uusia päiväkoteja jopa alle vuodessa.
- Kunnan investointitarve pienenee.
- Päivähoidossa voidaan luopua nykyisistä ulkopuolisista vuokratiloista, kun ne voidaan korvata toimintaa varten suunnitelluilla tiloilla.
- Yksityisten toimijoiden avulla lisääntyvään kysyntään voidaan vastata nopeasti.
- Mahdollisuus tulosaluerajat ylittäviin uusiin palvelukeskuksiin/-kortteleihin, esimerkiksi hoivakoti + päiväkotiki.
- Palvelusetelipäiväkodit voivat itse/yhdessä huolehtia varhaiskasvatuksesta myös loma-aikana.
- Seudun elinkeinoelämä vahvistuu, kun seudulle saadaan uusia palvelujen tuottajia ja työpaikkoja.

Vaikutukset talouteen ja toimintaan

Palvelusetelijärjestelmä voi merkitä uusia päiväkoteja osa-alueille, esimerkiksi kielenoppimiseen, liikuntaan, luontoon tai musiikkiin erikoistuvia päiväkoteja. Lapsiperheille ei ole taloudellisesti mitään eroa sillä, onko lapsi kunnallisessa päiväkodissa vai palvelusetelipäiväkodissa, sillä perheeltä kuukausittain laskutettava asiakasmaksu pysyy samana. Molemmat ovat perheille turvallisia vaihtoehtoja, sillä Mustasaaren kunnan varhaiskasvatus asettaa toiminnalle kriteerit, hyväksyy toimijat ja valvoo toimintaa.

Mustasaaren kunnalle palveluseteli antaa mahdollisuuden jakaa vastuuta uusien päiväkotien rakentamisesta osittain myös yksityisten toimijoiden kanssa. Tällä hetkellä uusia päivähoitopaikkoja tarvitaan kipeästi etenkin Sepänkylän–Bölen, Sulvan ja Pohjois-Mustasaaren alueelle.

Yksityisten toimijoiden avulla uusi päiväkotiki voidaan rakentaa jopa vuodessa.

Yksityisen palvelutarjonnan osuuden säännöstely

Sääntökirjassa voidaan tarvittaessa vahvistaa, että kunnalla on oikeus rajoittaa vuosittain myönnettävien palvelusetelien määrää. Esimerkiksi Hämeenlinnan kaupunki on tehnyt päätöksen, minkä mukaan kunnallisen ja yksityisen palvelutuotannon suhde on 80/20. Kunta aikoo lisätä yksityisen palvelutuotannon osuutta, koska kysyntä on kasvussa eikä kunnalla ole mahdollisuuksia lisärakentamiseen korjausrakentamisen lisäksi. Hämeenlinnassa palvelusetelien määrää rajoitetaan silloin, kun omassa palvelutuotannossa on vapaita paikkoja. Asiakkaille ei toisin sanoen myönnetä palveluseteleitä, jos hoitopaikkoja voidaan osoittaa kunnan päiväkodista. Varhaiskasvatuksella on Hämeenlinnassa sopimus maankäytön kanssa siitä, että maankäyttö selvittää ensin tarpeen varhaiskasvatukselta ennen kuin myöntää tontin palvelusetelipäiväkotiä varten.

Sivistyslautakunta päättää, että

- varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön palvelusetelijärjestelmä 1.8.2018
- lautakunta hyväksyy varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjan.

Palvelusetelin sääntökirjasta käy ilmi muun muassa seuraavaa:

- palveluseteli koskee päiväkotien varhaiskasvatuspalveluja
- varhaiskasvatus määrittelee palvelusetelipäiväkodin kriteerit, hyväksyy palvelujen tuottajat ja valvoo palvelusetelipäiväkotien varhaiskasvatusta
- tulosidonnainen varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on perheelle saman suuruinen kunnallisessa päiväkodissa ja yksityisessä palvelusetelipäiväkodissa
- palvelusetelin kattohinta (yli 3-vuotiaiden kokoaikainen varhaiskasvatus) on 820 euroa/kuukausi/lapsi. Alle kolmevuotiaista kattohinta on 1 353 euroa/kuukausi/lapsi, kun kertoimena on 1,65.
- palvelusetelipäiväkodit veloitetaan tiiviiseen yhteistyöhön Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksen kanssa (kokoukset, koulutukset ynnä muuta)
- Mustasaaren kunta sääntelee sitä, missä laajuudessa palvelusetelipäiväkodeille tarjotaan tontteja
- Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksella on oikeus rajoittaa vuosittain myönnettävien palvelusetelien määrää
- päivähoidon päälliköllä on oikeus tehdä sopimuksia yksityisten toimijoiden kanssa.

Sivistysjohtaja Denice Vesterbackin ehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy palvelusetelijärjestelmän käyttöönoton 1.8.2018 valmistelun mukaisesti.

Sivistyslautakunnan päätös:

Hyväksyttiin.

Liitteet:

Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirja 2017

KORSHOLM
MUSTASAARI

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirja

Osa I

Hyväksytty sivistyslautakunnassa **12.10.2017**

Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan järjestämisvastuussa olevan kunnan sosiaali- ja terveystalvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palvelusetelillä tarkoitetaan toisin sanoen kunnan sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palvelujen tuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palvelujen tuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyissä sosiaali- tai terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa palvelujen tuottaja kunnan hyväksymien palvelujen tuottajien joukosta.

Palvelusetelin käyttöä säätelee laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009). Palvelusetelilakia sovelletaan yksityisiltä palvelujen tuottajilta hankittaviin sosiaali- ja terveystalveluihin. Lakia ei näin ollen sovelleta julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen.

Palvelusetelijärjestelmässä sopimusosapuolina ovat asiakas ja palvelujen tuottaja. Kunta ei tule sopimusosapuoleksi palveluista sovittaessa.

Sääntökirja

Sääntökirja on laadittu Mustasaaren kunnan menettelytapaohjeeksi varhaiskasvatuksen palveluseteliin. Sääntökirja ei ole sopimus kunnan ja palvelujen tuottajan välillä.

Sääntökirjassa kunta asettaa palvelusetelilain 5. §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palvelujen tuottajille. Palvelujen tuottaja vahvistaa hyväksymiskriteerit hakemuslomakkeella ja sen liitteellä sekä todentaa asiat kunnan valvontaviranomaisten suorittamilla valvontakäynneillä. Yksityinen palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palvelujen tuottaja hyväksyy palvelusetelillä toteutettavien varhaiskasvatuspalvelujen tuottajaksi.

Varhaiskasvatuspalveluja tuottaessa sitä koskevan sopimuksen osapuolina ovat palvelujen tuottaja ja asiakas. Sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan.

Määritelmät

Tässä sääntökirjassa käytetyt määritelmät:

Kunta

Mustasaaren kunta, joka on ottanut käyttöön varhaiskasvatuksen palvelusetelin.

Palvelujen tuottaja

Yksityinen varhaiskasvatuksen palvelujen tuottaja, joka on hyväksytty palvelusetelituottajaksi.

Asiakas

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3. §:n 1. kohdassa tarkoitettu asiakas.

Palveluseteli

Järjestämistä vastuussa olevan kunnan varhaiskasvatuspalvelujen saajalle myöntämä sitoumus korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti.

Tulosidonnainen palveluseteli

Palveluseteli, jonka arvo määräytyy kunnan määrittelemien asiakkaan jatkuvien ja säännöllisten tulojen mukaan tai jonka arvo perustuu tulojen huomioon ottamiseen sosiaalihuoltolain 3 a luvussa säädetyllä tavalla.

Omavastuuosuus

Se osuus yksityisen palvelujen tuottajan palvelun hinnasta, jota kunnan myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.

Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamiseen sovellettava lainsäädäntö

Palvelusetelitoiminnassa noudatetaan voimassa olevaa varhaiskasvatusta / päivähoitopalvelujen järjestämistä koskevaa lainsäädäntöä.

1.8.2017 voimassa oleva lainsäädäntö:

Laki lasten päivähoitosta annetun lain muuttamisesta 8.5.2015/580

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150580>

Laki opetushallituksesta annetun lain muuttamisesta 8.5.2015/581

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150581>

Laki Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta 8.5.2015/582 <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150582>

Asetus lasten päivähoitosta 16.3.1973/239

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730239>

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14.6.2002/504

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020504>

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417> 20.3.2015/264

Henkilötietolaki 22.4.1999/523

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990523>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 9.2.2007/159

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070159>

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>

Edelleen sovellettava sosiaalihuollon säädöksiä sellaisena kuin ne ovat voimassa 1.1.2013.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 22.9.2000/812

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000812>

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista 922/2011 (lähinnä 6. §, jossa edellytetään omavalvontasuunnitelmaa)

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110922>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920734>

Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 9.10.1992/912

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920912>

Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 29.4.2005/272

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050272>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 24.7.2009/569

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090569>, muutos 22.7.2011/926

Asiakkaan asema

Varhaiskasvatuksen palveluseteliin ei ole lakisääteistä subjektiivista oikeutta, ja se on siten harkinnanvarainen etuus. Palveluseteli voidaan myöntää varhaiskasvatuksen järjestämiseen yksityisessä päiväkodissa, joka on hyväksytty palvelusetelituottajaksi. Palveluseteli voidaan myöntää vain päivähoito-oikeuden piirissä olevien lasten päivähoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

Palveluseteli on lapsikohtainen. Palvelusetelin ehdot määritetään sääntökirjan toisessa osassa.

Asiakas tekee päätöksen varhaiskasvatusmuodon ja paikan valinnasta, ja se pyritään mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan.

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet muilla tavoin järjestämiensä palvelujen piiriin. Palvelusetelin saanut asiakas tekee palvelujen tuottajan kanssa kirjallisen sopimuksen palvelujen hankkimisesta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja

sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet. Asiakkaan ja palvelujen tuottajan välistä sopimusta koskevan erimielisyyden saattamisesta kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi säädetään kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa.

Kunnan on selvitettävä ja tiedotettava asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelujen tuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu omavastuuosuuden suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Lopullinen palvelusetelin arvo lasketaan kunnan toimesta asiakkaan toimittaman tuloksetyksen jälkeen.

Asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarvittavat tiedot. Asiakkaalle on annettava tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia. Hänelle on myös varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja antaa asiassa tarpeelliset selvitykset.

Asiakas voi täyttää palvelusetelihakemuksen sähköisesti ja liittää hakemukseensa tulotietojen varmistamista varten asianmukaiset liitteet ja toimittaa ne muuta kautta.

Kun palvelusetelin valinnut asiakas on saanut tiedon vapaasta päivähoitopaikasta, hänen on haettava palveluseteliä ohjeiden mukaisesti.

Palvelujen tuottaja valitsee asiakkaansa oman tilanteensa mukaan.

Etukäteen (ennen paikan varmistamista palvelujen tuottajalta) haettu ja myönnetty palveluseteli ei automaattisesti takaa hoitopaikkaa palvelujen tuottajalta.

Tiedot hyväksytyistä palvelujen tuottajista ja heidän asiakasmaksuistaan löytyvät kunnan verkkosivuilta. Palvelujen tuottaja ja asiakas sopivat erikseen asiakassuhteesta ja palvelun aloituksesta.

Reklamaatiotilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskomppanilleen eli palvelujen tuottajalle.

Asiakkaan asemaan sovelletaan palvelusetelilain lisäksi sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia.

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa käyttää kulutushyödykettä tarjotessaan sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidättäytyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus ja kaupan purku sekä vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhdettaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi. Reklamaatio palvelun laadusta tai havaituista puutteista on saatettava myös Mustasaaren kunnan tietoon.

Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu

Suurimman arvon hyväksyminen ja hinnan tarkistus

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4. ja 5. §:ssä asiakkaalle maksuttomiksi säädettyjen sosiaali- ja terveyspalvelujen hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että asiakkaalle ei jää maksettavaksi omavastuuosuutta.

Varhaiskasvatuspalvelut jäävät tämän määrittelyn ulkopuolelle, eli asiakkaalta voidaan periä omavastuuosuus. Varhaiskasvatuksessa palvelusetelin arvo määräytyy perheen tulojen mukaan. Palvelusetelin arvosta on annettava päätös asiakkaalle. Mikäli hoitopaikan hinta on korkeampi kuin palvelusetelin arvo, palvelujen tuottaja perii tämän erotuksen asiakasmaksuna asiakkaalta. Kunta ei voi periä palvelusetelin käyttäjältä asiakasmaksua palvelusta.

Viranomaisten oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määrittämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 a §:ssä on määrätty.

Palvelusetelin arvoa määrittäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa oma-aloitteisesti palvelujen tuottajalta. Palveluseteli ei kata kuluja, mikäli palvelujen tuottaja kerää maksua asiakkailtaan esimerkiksi retkikulujen kattamiseksi.

Päiväkotihoidon palvelusetelin suurin arvo hyväksytään Mustasaaren kunnan sivistyslautakunnassa. Suurimman arvon määrittelyperusteena käytetään 3–6-vuotiaan lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen hoitopaikan hintaa. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvot määritellään sääntökirjan toisessa osassa.

Palvelusetelin arvon ohjeellisena tarkistusperiaatteena käytetään sosiaalipalveluiden ansiotasoindeksin ja elinkustannusindeksin yhdistettyä indeksiä. Indeksini muodostuu siten, että sosiaalipalveluiden ansiotason vaikutus on 70 prosenttia ja elinkustannusindeksin vaikutus 30 prosenttia. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia Tilastokeskuksen indeksejä.

Palvelujen tuottajan tulee ilmoittaa palvelunsa hintojen muutoksista varhaiskasvatuksen viranomaiselle vähintään kolme kuukautta etukäteen. Palvelusetelin arvoa tarkistetaan aina parillisen vuoden keväällä viimeistään 30.4. Tarkistetun palvelusetelin uusi arvo tuodaan päätettäväksi sivistyslautakuntaan. Uusi tarkistettu setelin arvo otetaan käyttöön toimintakauden alusta elokuun 1. päivä.

Laskennan tuloksena saatu hinnankorotusprosentti pyöristetään aina kahden (2) desimaalin tarkkuuteen. Mikäli palvelusetelin hintaan on indeksikorotuksen lisäksi tehtävä muutoksia (esimerkiksi palvelun tarpeiden muuttumisen takia), niistä käydään kunnan ja palvelujen tuottajien kanssa erilliset neuvottelut.

Palvelusetelin voimassaolo ja päättyminen

Palveluseteli on voimassa toistaiseksi, ja se myönnetään vähintään yhden (1) kuukauden kestävään päivähoitosuhteeseen. Oikeus palveluseteliin lakkaa, kun asiakas irtisanoo varhaiskasvatuspaikan tai lapsi siirtyy oppivelvollisena perusopetuksen piiriin. Oikeus palveluseteliin lakkaa, mikäli perhe ei käytä heille myönnettyä päivähoitopaikkaa 60 päivään (ei koske kesäajan kuukausia: kesäkuu, heinäkuu, elokuu). Mikäli asiakas irtisanoo päivähoitopaikkansa, palveluseteliä maksetaan irtisanoutumiskuukauden loppuun. Palvelujen tuottajalla on oikeus periä asiakkaan omavastuuosuus omien irtisanomissääntöjensä mukaan. Mikäli palvelujen tuottaja joutuu irtisanomaan asiakkaan kanssa allekirjoitetun palvelusopimuksen juridisesti perustellusta syystä, palveluseteliä maksetaan irtisanomiskuukauden loppuun. Irtisanomissäännöt tulee olla myös kunnan tiedossa.

Palvelusetelin arvo

Palvelusetelin arvon määräytymisessä ja muuttamisesta käytetään samaa ohjeistusta kuin kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa käytettävä sisaralennus koskee myös palveluseteliä. Palvelusetelin arvo määrätään toistaiseksi.

Palvelusetelin arvoa kuitenkin tarkistetaan, jos palvelujen saajan maksukyky on olennaisesti muuttunut tai maksu osoittautuu virheelliseksi. Olennaiseksi muutokseksi katsotaan maksun perusteena olevien perheen bruttotulojen muutos vähintään kymmenellä (10) prosentilla. Palvelusetelin arvon korottamisesta/laskemisesta on tehtävä päätös. Päätös palvelusetelin arvosta tehdään Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksessa.

Palvelusetelin arvoon voidaan tehdä muutoksia takautuvasti enintään vuoden ajalta. Asiakkaan on toimitettava tarvittavat asiakirjat päätöksentekoa varten. Jos asiakkaan ja palvelujen tuottajan sopima hinta palvelusta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, kunta on velvollinen suorittamaan palvelujen tuottajalle enintään asiakkaan ja palvelujen tuottajan sopiman hinnan. Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen, yksityisen hoidon tukeen, kotihoidon tukeen eikä hakemaan mahdollista omavastuuosuutta toimeentulotukena.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7. §:n 1. momentissa säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Palvelusetelipäätöksestä tiedottaminen

Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta tai arvon korottamisesta tai päätös toimielimen oikaisuvaatimuksesta voidaan toimittaa asiakkaalle tiedoksi kirjeellä postitse tai sähköisessä muodossa asiakkaan ilmoittamaan osoitteeseen. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös on postitettu asiakkaan ilmoittamaan osoitteeseen. Muilta osin noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolaissa.

Tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa tai palvelusetelin arvon korottamista koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Asiakas saa tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista kirjallisen oikaisuvaatimuksen asianomaisen palvelun järjestämisestä vastaavalle kunnan toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevien ohjeiden antamisesta säädetään hallintolain 46. §:ssä.

Toimielimen oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Palvelujen tuottajan velvoitteet

Yleiset vaatimukset

Palvelujen tuottaja on palvelusetelijärjestelmässä yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (922/2011) tarkoitettu palvelujen tuottaja ja sitoutuu täyttämään seuraavat palvelusetelilain (569/2009) 5. §:n mukaiset yleiset ehdot ja varhaiskasvatuslain (36/1973 ja 8.5.2015/580) ja -asetuksen (239/1973) edellytykset. Lisäksi toimintaa ohjaavat kohdassa ”Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamiseen sovellettava lainsäädäntö” mainitut lainkohdat.

Kunnalla on oikeus vaatia palvelujen tuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset tai muun riittävän näytön siitä, että tässä kohdassa mainitut yleiset edellytykset täyttyvät.

Rekisteröinti ennakkoperintärekisteriin

Palvelujen tuottaja sitoutuu olemaan rekisteröitynä verohallinnon ennakkoperintärekisterissä.

Vähimmäispalvelutaso

Palvelujen tuottajan palvelutason tulee vastata kunnan oman päivähoitopalvelun edellyttämää laatutasoa ja olla varhaiskasvatuslain mukainen. Palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan Mustasaaren kunnan laatimaa paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Vakuutusturva

Palvelujen tuottaja sitoutuu ottamaan ja pitämään voimassa toimintansa edellyttämät lakisääteiset vastuuvakuutukset.

Kunnan asettamat muut vaatimukset

Kunta voi neuvotella yksittäisen palvelujen tuottajan kanssa mahdollisista lisäpalveluista tai erityisistä palveluista. Näistä erillisistä vaatimuksista käydään tarvittaessa neuvottelu palvelujen tuottajan kanssa. Kunta voi esittää, että palvelujen tuottaja ylittää tietyt minimiedellytykset esimerkiksi resurssiensa puolesta, mutta tällaista ehtoa ei saa muotoilla tiettyä palvelujen tuottajaa suosivaan ja toisia syrjivään muotoon. Edellä mainittu syy erillisistä vaatimuksista ja neuvotteluista voi olla esimerkiksi alueella tapahtuva muutos asiakaskunnassa ja heidän palvelujen tarpeessaan. Tämän määräyksen tarkoituksena on antaa kunnalle joustavat mahdollisuudet huomioida esimerkiksi tietyn asiakasryhmän erityistarpeet.

Muut yleiset ehdot

Kunnan varhaiskasvatuksen tavoite on, että myös tukea tarvitsevien lasten päivähoitopalvelut järjestetään lähipalveluna riippumatta palvelujen tuottajasta. Tämä edellyttää kunnan oman tuotannon asiantuntemuksen käyttämistä niissä tilanteissa, joissa esimerkiksi varhaista tukea tarvitseva lapsi on yksityisessä päivähoitossa. Tuen edellyttämät resurssit sovitaan yksilökohtaisesti samoin kuin tuen järjestämisen edellyttämä korvaus palvelujen tuottajalle. Tuen järjestämisen periaatteet määritellään sääntökirjan toisessa osassa.

Palvelujen tuottaja sitoutuu kohdassa ”Palvelujen tuottajan velvoitteet” esitetyn lisäksi täyttämään jatkuvasti Mustasaaren kunnan erikseen asettamat asiakkaiden tai asiakasryhmien tarpeisiin, palvelujen määrään, laatuun tai kunnan olosuhteisiin liittyvät taikka muut vastaavat vaatimukset.

Palvelujen tuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

- Palvelujen tuottajan on noudatettava kaikkia palvelujen tuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä ja ohjeita.
- Palvelujen tuottajan tuottamien palvelujen on jatkuvasti vastattava vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta, ja palvelujen tuottajan on toteutettava asiakkaansa oikeus laadultaan hyvään päivähoitopalveluun. Palvelujen tuottaja sitoutuu kuvaamaan Mustasaaren kunnalle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.
- Palvelujen tuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan hoidettavien turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti ja täytettävä lain edellyttämät palvelujen tuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset.
- Palvelujen tuottajalla on oltava verkkosivut, joilta käy ilmi toimitilojen osoitetiedot sekä tarjottavien palvelujen hintatiedot. Tarjottavien palvelujen hintatiedot tulee toimittaa asiakkaalle hänen pyynnöstään myös kirjallisena. Palvelujen tuottajan tulee olla tavoitettavissa puhelimitse virka-aikana.
- Palvelujen tuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palvelujen tuottaja tai sen johto-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla laissa julkisista hankinnoista 53. §:ssä mainittuun rikokseen tai tekoon tai laiminlyöntiin, jonka perusteella palvelujen tuottaja sanotun lain 54. §:n nojalla hankintayksikön päätöksellä voidaan sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle.
- Palvelujen tuottaja sitoutuu toimimaan siten, että asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset vastaavat kunnan omille yksiköille asetettuja tavoitteita. Palvelujen tuottaja sitoutuu osallistumaan Mustasaaren kunnan asiakastyytyväisyyskyselyihin.
- Palvelujen tuottaja toimittaa kopion asiakkaan ja palvelujen tuottajan välisestä palvelusopimuksesta Mustasaaren kunnalle.
- Palvelujen tuottajan tulee informoida kuntaa säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta sekä palvelujen osalta asiakasturvallisuudesta. Mustasaaren kuntaa tulee erityisesti informoida asiakkaiden tekemistä reklamaatioista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.
- Palvelujen tuottaja laatii palvelusetelijärjestelmässä asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Palvelujen tuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja (esimerkiksi) huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Palvelujen tuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten kuin henkilötietolaissa (523/1999), laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007) sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollon

lainsäädännössä säädetään. Mustasaaren kunta on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien asiakasasiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Asiakasrekisteriä ylläpidetään Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksen asiakasrekisterijärjestelmän avulla.

Palvelujen tuottaja luo ja säilyttää asiakastietonsa omassa yksikössään ja luovuttaa tarvittavat alkuperäiset asiakirjat asiakkaalle hoitosuhteen päätyttyä. Palvelujen tuottaja säilyttää arkistoitavat asiakirjat kuten henkilötietolaissa (523/1999) ja laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007) sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään. Asiakkaalla on henkilötietolain mukainen oikeus omien asiakastietojensa tarkistamiseen, ja hän voi erillisellä hakemuksella pyytää tietonsa nähtäväksi. Mustasaaren kunta vastaa syntyneiden asiakastietojen arkistoinnista palvelun päätyttyä.

- Palvelujen tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999). Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain määräyksiä sovelletaan asiakirjoihin silloinkin, kun ne ovat palvelujen tuottajan hallussa. Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007).
- Palvelujen tuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Ylisanoja tai vertailumuotoja ei saa käyttää. Markkinoinnilla ei tule luoda tarpeetonta sosiaalipalvelujen kysyntää. Hinnoista ilmoittamisen tulee tapahtua vertailukelpoisella tavalla siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä palvelun kokonaishinnan ja sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen. Hinnoissa on selvittävä myös hintojen voimassaolo, maksu kesäajan hoidosta ja kuusivuotiaiden päivähoidon hinta.
- Hyväksytyllä palvelujen tuottajalla on osoitettava päivähoitolain, -asetuksen ja sosiaalihuollon kelpoisuusehdoista annetun asetuksen (804/1992) 4. ja 5. §:n mukaiset kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö. Edelleen palvelujen tuottajan on nimettävä toimintayksikön toiminnasta vastaava, kelpoisuusehdot täyttävä henkilö.
- Palvelujen tuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.
- Lain yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) vaatima omavalvontasuunnitelma on laadittava viimeistään kuusi kuukautta toiminnan aloittamisesta.

Muistutukset, kantelut, vahinkoilmoitukset ja asiakasvalitukset

Reklamaatiotilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskumppanilleen eli palvelujen tuottajalle.

Sen lisäksi, mitä laissa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä säädetään, asiakkaan asemaan sovelletaan lakia sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista. Viranomaisilla on lakisääteinen valvonta- ja ohjausvelvollisuus.

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa käyttää kulutushyödykettä tarjotessaan sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidäytyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus ja kaupan purku sekä vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhdettaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

Sosiaalihuoltolain mukaan asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus kohtelustaan sivistystoimialan viranomaisille, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon (AVI) tai sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastoon Valviraan.

Palvelujen tuottajan tulee raportoida kunnalle mahdollisimman pian tai viimeistään kahden viikon kuluttua palvelusetelillä tuotettua palvelua koskevista reklamaatioista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista sekä ilmoittaa tehdyistä korjaavista toimenpiteistä.

Kunnan velvoitteet

Kunta valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palvelujen tuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kunnan on otettava palvelujen tuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palvelujen tuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palvelujen tuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

Kunnan on pidettävä luetteloa hyväksymistään palvelujen tuottajista. Tiedot palvelujen tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja palvelujen hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla verkossa ja muulla soveltuvalla tavalla. Ennen kuin tuottaja voidaan hyväksyä palvelusetelitoimintaan, kunnan on hyväksyttävä päiväkotitilat, ympäristö, henkilökunta).

Kunnalla on velvollisuus valvoa hyväksymiensä palvelujen tuottajien palvelujen laatua. Kunnan tulee näin ollen varmistaa, että palvelujen tuottajat täyttävät toiminnalle asetetut vähimmäisedellytykset.

Jos palvelujen tuottajan hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista, kunnan on poistettava palvelujen tuottaja palvelusetelijärjestelmästä.

Kunnan on asiakasohjauksen yhteydessä selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelujen tuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu omavastuuosuuden suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Kunnan täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksetaan hankkia. Kunnan on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevat selvitykset.

Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus

Kunnan puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi olla varhaiskasvatuksesta tai sosiaalipalvelusta vastaavana henkilönä taikka hallinnollisessa luottamusasemassa palvelujen tuottajalla. Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palvelujen

tuottajan organisaatiossa tai palvelujen tuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 prosenttia osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palvelujen tuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset

Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palvelujen tuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palvelujen tuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Kunta ei vastaa palvelujen tuottajan palvelujen saajalle aiheuttamista vahingoista.

Kunta rekisterinpitäjänä

Kunta on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien asiakasasiakirjojen henkilötietolaisissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Palvelujen tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään. Palvelusetelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa syntyvät asiakaskirjat ovat viranomaisen asiakirjoja.

Vaikka palvelujen tuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa kunta rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot on tallennettava aina kunnan omaan asiakasrekisteriin viimeistään palvelutapahtuman päättyessä.

Palvelujen tuottajan ja kunnan tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen asiakkaan asiakirjat muodostavat hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden.

Palvelujen tuottajan tulee toteuttaa asiakirjojen käsittely vastaavasti kuin laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä edellyttää.

Jos palvelujen tuottaja laatii toiminnassaan asiakirjoja manuaalisesti, kunnan tulee mahdollisuuksien mukaan huolehtia, että palveluseteliä käytettäessä kyseiset asiakirjat viedään sähköiseen järjestelmään vastaavasti kuin kunnan itsensä tuottamissa palveluissa.

Verotus

Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli a) myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin b) on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle c) ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee.

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa.

Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain 37. §:n mukaan veroa ei suoriteta sosiaalihuoltona tapahtuvasta palvelujen ja tavaroiden myynnistä. Sosiaalihuollolla tarkoitetaan valtion tai kunnan harjoittamaa sekä sosiaaliviranomaisten valvomaan muun sosiaalihuollon palvelujen tuottajan harjoittamaa toimintaa, jonka tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten hoidosta, lasten päivähoitosta, vanhustenhuollosta, kehitysvammaisten hoidosta, muista vammaisten palveluista ja tukitoimista, päihdehuollosta sekä muusta tällaisesta toiminnasta.

Sääntökirjan noudattamisen valvonta

Kunta on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palvelujen tuottajien tuottamien palvelujen tasoa ja poistamaan palvelujen tuottajan hyväksytyjen palvelujen tuottajien joukosta, mikäli sääntökirjan määräyksiä ei noudateta.

Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä kunta ei ole sopimussuhteessa sosiaali- tai terveystaloutta tuottavaan yksityiseen palvelujen tuottajaan, mutta palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja. Mikäli palvelujen tuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, kunta voi poistaa palvelujen tuottajan hyväksytyjen palvelujen tuottajien joukosta. Palvelujen tuottaja poistetaan palvelutuottajarekisteristä, mikäli hän ei kahdesta kirjallisesta huomautuksesta huolimatta korjaa huomautukseen johtanutta asiaa.

Jos palvelujen tuottaja rikkoo tämän sopimusliitteen kohtaa ”Muut yleiset ehdot” tai ”Palvelujen tuottajan hyväksymisen peruuttaminen”, palvelujen tuottaja voidaan poistaa välittömästi palvelutuottajarekisteristä ja palvelusetelin maksaminen lopettaa. Poisto palvelutuottajarekisteristä on voimassa kaksi (2) vuotta, minkä jälkeen palvelujen tuottaja voi hakea uudelleen palvelutuottajarekisteriin.

Sääntökirjan vastuuhenkilöt

Kunta ja palvelujen tuottaja asettavat nimeltä tai asemaltaan henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sitoumuksen toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina.

Sääntökirjan muuttaminen

Kunnalla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Kunta ilmoittaa muutoksista palvelujen tuottajalle kirjallisesti heti päätöksen tekemisen jälkeen.

Mikäli palvelujen tuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, sen tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti kunnalle kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa muutosilmoituksen lähettämisestä. Mikäli kunnalle ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kuusikymmentä (60) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

Sääntökirjan voimassaolo

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

Palvelujen tuottajan hyväksymisen peruuttaminen

Mustasaaren kunnalla on oikeus peruuttaa palvelujen tuottajalle myönnetty valtuutus toimia palvelusetelijärjestelmässä ja poistaa palvelujen tuottajan nimi hyväksytyjen palvelujen tuottajien luettelosta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli

- a) palvelujen tuottaja ei noudata hyviä hoito- ja palvelukäytäntöjä
- b) palvelujen tuottaja ei noudata kunnan kirjallisista kehotuksista huolimatta sopimuksen/sitoumuksen tai sen liitteiden ehtoja
- c) palvelujen tuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan
- d) palvelujen tuottaja tai joku sen johtoon kuuluva henkilö on tuomittu syyllisenä elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa.

KORSHOLM
MUSTASAARI

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirja

Osa II

Hyväksytty sivistyslautakunnassa **xx.xx.2017**

Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Palveluseteli voidaan myöntää Mustasaaren kunnan asukkaalle, joka olisi muutoinkin oikeutettu varhaiskasvatuspalveluun Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksessa. Palveluseteliä hakevan tulee olla kirjoilla Mustasaaren kunnassa.

Palvelusetelin arvo lasketaan perheen tulojen mukaan samojen perusteiden mukaan, joilla päivähoitomaksu määrätään.

Lapsen vanhempien asuessa erillään käytetään palvelusetelin arvon laskemiseen sen vanhemman perheen tuloja, jonka luona lapsi asuu.

Kun vanhemmat ovat sopineet yhteishuoltajuudesta ja lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, palvelusetelin suuruus määritellään sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka.

Palveluseteli myönnetään vähintään kuukauden ajaksi. Palveluseteli tulee voimaan, kun asiakkaan laskutusperusteinen hoitosuhde varhaiskasvatukseen alkaa. Jos hoito alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, lasketaan palvelusetelin arvo käytettyjen hoitopäivien mukaan. Palvelusetelin arvon jakajana käytetään kahtakymmentä (20) päivää.

Palvelusetelilainsäädäntö koskee sosiaali- ja terveystalouksia, joten perusopetuslain piiriin kuuluva maksuttoman esiopetuksen järjestäminen ei ole palvelusetelin avulla mahdollista. Kuusivuotiaiden lasten yksityisen päivähoiton palvelusetelin osalta asiakkaan omavastuu lasketaan erillisen kertoimen avulla. Kuusivuotiaiden päivähoiton pienempi omavastuu on voimassa Mustasaaren kunnan perusopetuksen lukuvuoden aikana.

Asiakas hakee hoitopaikkaa palvelusetelipäiväkotiin Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksen kautta.

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, ja Mustasaaren kunnan on tällöin ohjattava hänet vastaavaan kunnalliseen palveluun varhaiskasvatuslain määräaikaisten rajoissa. Mustasaaren kunnalla on oikeus rajata harkintansa mukaan asiakkaat, joille palveluseteliä ei myönnetä. Palvelusetelin käytön ulkopuolelle voi jäädä esimerkiksi asiakas, jolla on vaikea liikuntavamma ja palvelujen tarjoajan olisi kohtuuttoman vaikea saada toimintaympäristöään asiakkaalle sopivaksi. Mikäli asiakkaan varhaiskasvatus vaatii isoja henkilöstöresursseja tai toimintaympäristöön tehtäviä laajoja muutoksia, asiakas ohjataan kunnalliseen päivähoitoon.

Palveluseteli otetaan käyttöön 1.8.2018.

Palveluseteliä ei myönnetä yksityiseen perhepäivähoitoon.

Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja

Palveluseteli voidaan myöntää varhaiskasvatuslain mukaisten hakuaikojen puitteissa, eli kiireettömissä hakutilanteissa neljän (4) kuukauden kuluessa tarpeen syntymisestä ja äkillisessä hoidon tarpeessa (työllistyminen, opiskelupaikan saanti) 14 päivän kuluessa.

Palveluseteliä tulee hakea viimeistään sen kalenterikuukauden aikana, jolloin asiakassuhde palvelujen tuottajaan alkaa. Palveluseteliä ei voi hakea takautuvasti, muutoin kuin edellä mainitun säännön mukaan.

Palvelujen tuottajan henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset

Palvelujen tuottajan henkilöstön on täytettävä varhaiskasvatuslain (36/1973) ja lasten päivähoidosta annetun asetuksen (239/1973) edellyttämä henkilökunnan määrä sekä sosiaalihuollon henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain edellyttämät henkilökunnan pätevyysvaatimukset (2005/272, §:t 7, 8, 10, 15, 16 ja 17).

Lasten päivähoidosta annetun asetuksen (239/1973) 6. §:n mukaan 1.8.2016 lähtien päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla *vähintään yksi* henkilö, jolla on sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005) mukainen ammatillinen kelpoisuus enintään kahdeksaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Palvelujen tuottaja vastaa toimintayksikössään siitä, että lapsiryhmien lapsimäärä on varhaiskasvatuslain ja päivähoitoasetuksen mukainen.

Yksikön vastuuhenkilöllä tulee olla 7. §:n mukainen kelpoisuus. Vastuuhenkilön on osoitettava riittävä johtamistaito varhaiskasvatuksen ammatillisiin johtotehtäviin. Riittävä johtamistaito edellyttää joko tutkintoon sisältyvää tai sen lisäksi suoritettua johtamiskoulutusta tai käytännön kokemuksen kautta hankittua johtamistaitoa (laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 272/2005).

Palvelujen tuottajan vastuulla on huolehtia henkilökunnan riittävästä täydennyskoulutuksesta. Palvelujen tuottaja mahdollistaa henkilökunnan osallistumisen sosiaalihuoltolain 53. §:n (28.1.2005/50) edellyttämään henkilökunnan täydennyskoulutukseen sekä kunnan tarjoamaan varhaiskasvatukseen liittyvään koulutukseen.

Palvelujen tuottaja vastaa toimintayksikkönsä tukipalveluiden (siivous, ruokapalvelut, turvallisuus ja kiinteistön kunto) ja toimintavälineiden asianmukaisesta kunnosta. Pyydettyessä palvelujen tuottajan on toimitettava asiakirjat edellä mainituista palvelun laatuun vaikuttavista seikoista.

Palvelun sisältövaatimukset

Palvelujen tuottajan on tuotettava vähintään saman tasoinen varhaiskasvatuspalvelu kuin Mustasaaren kunnan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on. Palvelusetelituottajaksi hakeutuessaan palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan Mustasaaren kunnassa käytössä olevan huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön toimintamallia sekä varhaiskasvatussuunnitelman sisältöjä ja toimintamalleja.

Palvelusta tehdään palvelujen tuottajan ja asiakkaan välillä palvelusopimus, josta palvelujen tuottaja toimittaa kopion Mustasaaren kunnalle.

Palvelujen tuottajan on laadittava varhaiskasvatussuunnitelma ja määriteltävä oman yksikkökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman laadulliset ja toiminnalliset painopisteet. Varhaiskasvatussuunnitelmassa palvelujen tuottaja määrittää ja kuvaa toimintansa laadulliset ja toiminnalliset kriteerit sekä painopistealueet.

Mikäli palvelujen tuottaja järjestää esiopetusta, siitä sovitaan erikseen Mustasaaren kunnan kanssa. Esiopetuksessa palvelujen tuottaja sitoutuu laatimaan esiopetussuunnitelman. Palvelujen tuottajan on tarjottava riittävä tiedollinen ja taidollinen esiopetus niiltä osin kuin perusopetuslaki asiasta määrittää.

Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Jos palvelujen tuottajalla on omaa maksullista varhaiskasvatuspalvelun lisäarvoa tuottavaa palvelua, asiakas maksaa kyseisen lisäpalvelun hinnan itse. Lisäpalvelun on oltava vapaaehtoista, eikä se saa syrjiä asiakkaita tai asettaa heitä eriarvoiseen asemaan. Esimerkiksi palvelujen tuottajan antama erillinen musiikinopetus ei kuulu palvelusetelin piiriin. Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen hoito ja kasvatus ovat palveluseteliin kuuluvaa eikä siitä voida periä erillistä maksua, pois lukien esimerkiksi retkimaksut tai vastaavat.

Palvelupalautteen toimittaminen kunnalle

Palvelujen tuottajan on toimitettava saamansa palvelupalaute mahdollisimman pian, mutta vähintään kahden viikon kuluessa sen saapumisesta, tiedoksi myös varhaiskasvatukseen. Palvelupalautteen toimittaminen varhaiskasvatukseen on aina palvelujen tuottajan vastuulla. Mikäli palautteita ei toimiteta määräajassa, voi kunta saattaa asian kohdassa ”Palvelujen tuottajan hyväksymisen peruuttaminen” mainittuun käsittelyyn.

Palvelun laadusta annetun reklamaation johdosta kunta voi pyytää selvitystä palvelujen tuottajalta ja vaatia laadun korjausta. Kunta toimittaa tarvittaessa edelleen reklamaatiot aluehallintovirastoon tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Asiakas voi reklamoida saamastaan palvelusta myös suoraan Mustasaaren kunnan yksityistä varhaiskasvatusta valvovalle viranomaiselle tai esimerkiksi aluehallintovirastoon.

Laatumittarien seuranta ja raportointi

Kunta voi tehdä palvelujen tuottajien asiakkaille laatukselyitä, ja näiden kyselyiden tulokset ovat myös palvelujen tuottajien hyödynnettävissä. Laatukselyistä tiedotetaan etukäteen, ja ne suoritetaan yhdessä palvelujen tuottajien kanssa.

Vastuu virhetilanteista

Palvelujen tuottajan vastuulla ovat päiväkotitilojen ja pihan turvallisuus sekä palvelujen tuottajan (tai hänen alihankkijansa) aiheuttamat toiminnan keskeytykset.

Kunnalla on vastuu varhaiskasvatuksen palveluseteliin liittyvästä tietojärjestelmästä ja siitä johtuvista virhetilanteista sekä maksuliikenteestä ja sen sujuvuudesta.

Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus

Kunnan puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi olla hoidosta tai sosiaalipalvelusta vastaavana henkilönä eikä hallinnollisessa luottamusasemassa palvelujen tuottajalla. Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta palvelujen tuottajan liiketoiminnasta. Hän ei myöskään saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palvelujen tuottajassa tai palvelujen tuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 prosenttia osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palvelujen tuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

Asiakkaan poistaminen kunnan omasta palvelujonosta

Kun asiakas saa palvelusetelin ja siirtyy yksityisen palvelujen tuottajan palvelun piiriin, poistuu hänen hakemuksensa kunnalliseen päivähoitoon. Asiakasperhe voi erillisellä ilmoituksella pyytää säilyttämään kunnallisen varhaiskasvatushakemuksen, jolloin hakua käsitellään kiireettömänä.

Kunnan antamat tiedot palvelujen tuottajalle

Asiakkaan hyväksyttyä palvelusetelin palvelunjärjestämismuodoksi, hän täyttää palvelusetelihakemuksen. Palvelusetelistä ja sen arvosta annetaan päätös tiedoksi asiakkaalle sekä palvelujen tuottajalle. Mikäli palvelusetelin arvossa tapahtuu muutoksia, varhaiskasvatus toimittaa tiedot muutoksista palvelujen tuottajalle.

Palveluiden sallittu hinnoittelu

Palvelusetelin kattohinnan määrittämisessä lähtökohtana on, että palvelujen tuottaja ei peri asiakkailta kattohinnan ylittävää maksua, kun kysymyksessä on kunnallisia päivähoitopalveluja vastaavat palvelut.

Palvelusetelin perushinta on määritelty 3–6-vuotiaiden palvelun mukaan. Perushinnasta poikkeavat palvelusetelin arvot määritetään kertoimilla, jotka on kirjattu liitteeseen 2. Alle kolmevuotiaiden palvelujen tuottajalle maksettavan palvelusetelin arvo määräytyy erillisen kertoimen mukaan. Kolme vuotta täyttävästä lapsesta maksetaan kolmivuotissyntymäpäivää seuraavasta kuukaudesta alkaen perushintainen palvelusetelin mukainen arvo.

Mikäli lapsella on diagnoosi tai asiantuntijalausunto tuen tarpeesta, hänelle voidaan myöntää tukea tarvitsevan lapsen kerroin palveluseteliin tai avustajatarve. Tuen tarkoituksena on mahdollistaa lapselle tarjottava erityisvarhaiskasvatus. Tuen tarpeen, palvelusetelin kertoimen ja sen voimassaolon määrittävät alueen kiertävä erityislastentarhanopettaja ja päivähoidon päällikkö yhdessä.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvo hyväksytään Mustasaaren kunnan sivistyslautakunnassa.

Palvelusetelin hinnan tarkistusperiaatteena käytetään sosiaalipalveluiden ansiotasoindeksin ja elinkustannusindeksin yhdistettyä indeksiä. Indeksissä sosiaalipalveluiden ansiotason vaikutus on 70 prosenttia ja elinkustannusindeksin vaikutus 30 prosenttia. Laskennassa käytetään viimeisintä käytössä olevaa Tilastokeskuksen ansiotasoindeksiä.

Palvelusetelin arvoa tarkistetaan indeksin mukaan aina parillisen vuoden keväällä viimeistään 30.4. Uusi indeksillä tarkistettu setelin hinta otetaan käyttöön aina uuden toimintakauden alusta elokuun 1. päivä. Laskennan tuloksena saatu hinnankorotusesitysprosentti pyöristetään aina kahden (2) desimaalin tarkkuuteen.

Mikäli palvelusetelin hintaan on indeksikorotuksen lisäksi tehtävä muutoksia (esimerkiksi palvelun tarpeiden muuttumisen takia), niistä käydään Mustasaaren kunnan ja palvelujen tuottajien kanssa erilliset neuvottelut. Muutokset tulevat voimaan kohdan ”Sääntökirjan muuttaminen” mukaan.

Palveluseteli myönnetään jokaiselle kuukaudelle, jolloin lapsi on asiakassuhteessa palvelujen tuottajaan.

Kunta suosittelee, että palvelujen tuottaja perii asiakasmaksut enintään 11 kuukaudelta vuodessa. Mikäli palvelujen tuottaja perii asiakasmaksun perustellusta syystä 12 kuukaudelta, hänen tulee huolehtia siitä, että varhaiskasvatusta on saatavana tarvetta vastaavasti ympärivuotisesti.

Mikäli lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta yksityisen varhaiskasvatuspaikan ollessa suljettuna, palvelujen tuottaja sitoutuu järjestämään varahoidon esimerkiksi yhteistyössä muiden yksityisten päiväkotien kanssa.

Mikäli varahoito järjestetään Mustasaaren kunnan päiväkodissa palvelusetelipäiväkodin ollessa kiinni, palveluseteliä ei makseta palvelujen tuottajalle tältä ajalta.

Jos asiakas ei käytä hänelle myönnettyä päivähoitopaikkaa kuuteenkymmeneen (60) päivään, hän menettää oikeuden palveluseteliin. Tämä ei koske kesäkuukausia (kesä-, heinä- ja elokuu).

Mikäli asiakkaan varhaiskasvatuksen palveluntarve on kokoaikaista varhaiskasvatusta vähäisempi, palvelujen tuottajan kanssa tehdään sopimus vähäisemmästä palveluntarpeesta hoitoaikaperusteisesti. Vähäisempi palveluntarve huomioidaan palvelusetelin arvossa kertoimilla.

Esiopetukseen osallistuvien lasten yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin omavastuu lasketaan erillisen kertoimen avulla. Lapsen palvelusetelin omavastuuosuutta pienennetään kertoimen mukaan. Pienempi omavastuu on voimassa esiopetuksen lukuvuoden aikana.

Mikäli esiopetuksessa oleva lapsi tarvitsee hoitoa koulun loma-aikana, palvelujen tuottajalla on oikeus periä asiakkaalta palvelusopimuksen ylittävät tunnit.

Mikäli pelkässä esiopetuksessa oleva lapsi tarvitsee tilapäistä hoitoa koulun loma-aikana, palvelujen tuottajalla on oikeus periä asiakkaalta sama tilapäisen hoidon maksu kuin Mustasaaren kunta perii omilta asiakkailtaan.

Lukuvuoden päättymisen jälkeen lapsen hoitopaikan hinta muodostuu osa- tai kokoaikaisen tai osaviikkoisen varhaiskasvatuksen mukaan riippuen lapsen hoidon tarpeesta.

Maksuton esiopetus on perusopetuslain mukaista opetusta. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä ei siis sovellu pelkkään perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen, vaikka se järjestettäisiinkin päiväkodissa. Esiopetuksen toimintavuoden ajalta esioppilaalle myönnetään osa-aikaisen varhaiskasvatuksen palveluseteli silloin, kun lapsi käyttää esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Mikäli varhaiskasvatuksen tarvetta ei ole, esioppilaalle ei myönnetä palveluseteliä lukuvuoden ajalle. Esiopetuksesta suoritettava korvaus palvelujen tuottajalle maksetaan erillisen laskituksen mukaan (sopimus esiopetuksen hankinnasta yksityiseltä palvelujen tuottajalta).

Isyysvapaan ajalta palvelujen tuottajalle maksetaan asiakkaalle määritelty palvelusetelin arvo. Palvelujen tuottaja ei voi periä asiakasmaksua isyysvapaan ajalta eikä lapsi voi osallistua varhaiskasvatukseen.

Palvelusopimuksen irtisanominen

Mikäli asiakas irtisanoo palvelusopimuksen palvelujen tuottajan kanssa, palvelujen tuottajan on ilmoitettava siitä välittömästi Mustasaaren kunnan varhaiskasvatukseen, joka lopettaa asiakkaan sijoituksen päivähoidon asiakastietojärjestelmässä. Palveluseteliä maksetaan palvelujen tuottajalle irtisanomiskuukauden loppuun.

Jos palvelujen tuottaja irtisanoo palvelusopimuksen asiakkaan kanssa, palvelujen tuottajan on ilmoitettava siitä välittömästi Mustasaaren kunnan varhaiskasvatukseen. Irtisanomiselle on ilmoitettava myös irtisanomisen perusteet. Perusteena voi olla esimerkiksi lapsen muuttunut terveydentila, minkä vuoksi päivähoito palvelujen tuottajalla vaatisi huomattavia lisäresursseja. Mikäli lapsen erityisen tuen tarpeet ovat niin haasteellisia, että palvelujen tuottajalla ei ole mahdollisuutta vastata tarpeisiin lapsen edun mukaisesti, palvelujen tuottaja ottaa yhteyttä Mustasaaren kunnan varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatuksessa selvitetään yhdessä huoltajien kanssa lapsen tarpeet ja paras mahdollinen hoitopaikka, minkä jälkeen huoltajat, palvelujen tuottaja ja tulevan hoitopaikan edustajat yhdessä sopivat hoitopaikan vaihdon aikataulusta. Myös perheen asiakasmaksujen

maksamattomuus voi olla irtisanomisen peruste. Perheen mahdollisesta uudesta hoitopaikasta on aina ensin käytävä keskustelut Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksen kanssa.

Tietojärjestelmät

Palvelujen tuottajan on pystyttävä käsittelemään palveluseteliin liittyviä sähköisiä asiakirjoja. Palvelujen tuottajalla tulee olla käytössään verkkoyhteys.

Palvelujen tuottaja sitoutuu käyttämään Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksen tietojärjestelmää (Abilita/Päikky).

Kunta vastaa osaltaan asiakastietojärjestelmän ylläpidosta, siitä muodostuvasta asiakasrekisteristä ja asiakastietojärjestelmän kustannuksista.

Palvelujen tuottaja pitää päiväkirjaa lasten läsnä- ja poissaoloista. Yksiköt tallentavat lasten ja henkilökunnan läsnä- ja poissaolotiedot kunnan määrittämään asiakastietojärjestelmään viimeistään seuraavan kuun kolmanteen (3) päivään mennessä, myös päiväkodin kiinnioaloajalta (esimerkiksi kesäaikana). Merkinnät ovat yhteisesti sovittu kunnan kanssa.

Toimintayksikön vastuhenkilö vastaa siitä, että lasten läsnäolot on kirjattu asianmukaisesti tietojärjestelmään. Ilmoitetut tiedot ja palvelusetelin voimassaolo muodostavat laskutusperusteen, jonka perusteella palvelujen tuottaja voi laskuttaa palvelusetelin mukaisen arvon kunnalta.

Mikäli palvelujen tuottaja haluaa käyttää läsnä- ja poissaolojen kirjaamiseen Mustasaaren varhaiskasvatuksessa käytössä olevaa Päikky-mobiilisovellusta, se tehdään erillistä korvausta vastaan.

Tietojen oikeellisuudesta on aina vastuussa toimintayksikön vastuhenkilö/esimies. Palvelujen tuottajalla on velvollisuus ilmoittaa kunnalle lasten sijoitus- ja läsnäolotiedot ajantasaisina ja oikeina asiakastietojärjestelmässä. Mikäli palvelujen tuottaja ei näin toimi, kunnalla on oikeus sanktoida palvelujen tuottajaa tekemättömästä työstä. Sanktio riippuu laiminlyönnin laajuudesta, toistuvuudesta ja laiminlyönnin vakavuudesta.

Palvelusetelillä tuotettavan varhaiskasvatuksen palvelukuvaus

Liite 1

1. YLEISKUVAUS PALVELUSTA

Palvelujen tuottaja toteuttaa palvelut varhaiskasvatuslain (36/1973) ja lasten päivähoidosta annetun asetuksen (239/1973) mukaisesti. Palvelujen tuottajan on tarjottava lapselle jatkuvat,

turvalliset ja lämpimät ihmissuhteet, lapsen kehitystä monipuolisesti tukevaa toimintaa sekä lapsen lähtökohdat edellyttäen suotuisa kasvuympäristö.

2. PALVELUN SISÄLTÖ JA TUOTTAMINEN

Palvelusetelillä tuotettava palvelu on tarkoitettu mustasaarelaisille varhaiskasvatuksen valintaoikeuden piirissä oleville lapsille. Palvelu on varhaiskasvatusta 1–6-vuotiaille lapsille. Tarvittaessa päiväkodeissa järjestetään myös esiopetusta.

Palvelu järjestetään asiakkaiden tarpeiden mukaisesti arkipäivinä päivittäin kello 6.30–17 tai jo kello 6–18, mikäli vanhemmat tarvitsevat laajempia aukioloaikoja työn tai opiskelun vuoksi.

Päivähoidon toimintavuosi on 1.8.–31.7.

Varhaiskasvatuksessa lapselle tarjotaan valtakunnallisten ravintosuositusten mukaiset ateriat. Lapsi saa hoitopäivän aikana kaikki ne ateriat, joiden aikana hän on paikalla (aamupala, lounas, välipala).

Palvelujen tuottaja huolehtii tilojen puhtaanapidosta päivittäin. Tilojen puhtaanapidon tulee vastata Mustasaaren kunnan siivouspalvelujen palvelukuvauksessa määriteltyä tasoa.

3. PALVELUN KÄYTTÄJÄT

Mustasaaren kunnan palvelusetelillä varhaiskasvatuspalvelua käyttävät mustasaarelaiset lapset. Palvelujen tuottaja voi tarjota palvelua myös muiden kuntien lapsille kuntien päättämällä palvelusetelin tai yksityisen hoidon tuen ehdoilla. Yksikön vastuuhenkilön tulee ilmoittaa päiväkodissa vapautuvista hoitopaikoista varhaiskasvatuksen palveluohjaukseen.

4. PALVELUSUUNNITELMA

Varhaiskasvatuspalvelu perustuu varhaiskasvatuslain mukaiseen palvelun järjestämisvelvollisuuteen, valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnittelua ja toteutusta ohjaaviin asiakirjoihin.

Palvelujen tuottaja laatii päiväkotia koskevan varhaiskasvatussuunnitelman. Palvelua käyttävien perheiden kanssa tehdään palvelusopimus, jossa määritellään lapsen varhaiskasvatukseen liittyvät keskeiset asiat.

Sopimus laaditaan jokaiselle lapselle yhdessä huoltajien kanssa hoitosuhteen alkaessa. Palvelusopimusta päivitetään vuosittain toimintavuoden alussa ja aina tarvittaessa, mikäli jokin sovittava asia lapsen kohdalla muuttuu.

Jokaiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma tai esiopetusikäiselle lapselle esiopetussuunnitelma, jossa määritellään lapsen hoitoon, kasvuun ja oppimiseen liittyvät asiat. Mikäli lapsi tarvitsee kasvun ja oppimisen tehostettua tai erityistä tukea, tuen tarpeen määrittelyssä ja järjestämisessä noudatetaan Mustasaaren kunnan erityispäivähoidon laatimia kriteerejä ja ohjeistuksia.

Varhaiskasvatus-/esiopetussuunnitelma laaditaan viimeistään 1–2 kuukautta hoitosuhteen alkamisen jälkeen yhdessä huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa päivitetään vähintään kerran vuodessa.

Mikäli päiväkodissa järjestetään esiopetusta, yksiköllä tulee olla Mustasaaren kunnan hyväksymä esiopetussuunnitelma. Palvelujen tuottaja laatii yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) ja sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston Valviran ohjeen 7/2012 (Omavalvonta yksityisessä sosiaalihuollossa) mukaisen omavalvontasuunnitelman.

5. MUSTASAAREN KUNNAN JA PALVELUJEN TUOTTAJAN ASIAKASKOHTAINEN YHTEISTYÖ

Palvelujen tuottajan edellytetään noudattavan samoja ohjeita ja määräyksiä ja yhteistyön muotoja lasten ja nuorten palvelujen eri toimijoiden kanssa (neuvolapalvelut, lastensuojelu, psykososiaaliset palvelut, opetuspalvelut) kuin mitä edellytetään kunnan omilta varhaiskasvatuspalveluilta.

Palvelujen tuottaja laatii vuosittain varhaiskasvatussuunnitelman, joka perustuu Mustasaaren kunnan varhaiskasvatuksen linjauksiin. Yksikkö-/palvelutuottajakohtainen varhaiskasvatussuunnitelma tulee hyväksyttäväksi Mustasaaren kunnalla.

Palvelujen tuottaja osallistuu asiakaskohtaisiin yhteistyö- ja asiakasneuvotteluihin.

6. PALVELUTUOTANNON TOTEUTUMISEN SEURANTA

Julkisten hankintojen yleisten sopimusehtojen (JYSE 2009 PALVELUT) asiakkaan asemaa koskevan kohdan lisäksi palvelun asiakaskohtaisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan yhdessä palvelujen tuottajan ja Mustasaaren kunnan kanssa vähintään kerran vuodessa valvonta- ja auditointikäynneillä.

Mustasaaren kunta laatii käynneistä muistion. Mustasaaren kunnan tekemät huomautukset palvelun laatuun lähetetään muistiossa sähköisesti palvelujen tuottajalle ja yksikön vastuuhenkilölle. Palvelujen tuottajalla on 30 päivää aikaa korjata palvelun virheet. Lasten turvallisuuteen tai hyvinvointiin välittömästi vaikuttavat tai muuten välitöntä puuttumista edellyttävät virheet on korjattava heti.

7. ASIAKASKOHTAISEN PALVELUNTARPEEN MUUTTUMINEN

Palvelujen tuottaja on velvollinen ilmoittamaan viipymättä tiedossa olevat asiakkaan palveluntarpeessa tapahtuvat muutokset Mustasaaren kunnan varhaiskasvatukseen. Asiakkaan palveluntarpeen päättyessä palvelujen tuottaja on velvollinen huolehtimaan asiakkaan hoitosuhteen aikaisten asiakirjojen arkistoinnista Mustasaaren kunnan määrittelemien ohjeiden mukaisesti.

8. ASIAKASKOHTAINEN RAPORTOINTI JA LAUSUNNOT

Palvelujen tuottaja kirjaa päivittäin lasten ja henkilökunnan läsnäolotiedot Mustasaaren kunnan määrittelemällä tavalla. Päiväkirjat toimitetaan varhaiskasvatukseen kuukausittain.

Palvelujen tuottaja on velvollinen pyydettäessä toimittamaan myös erillisen asiakaskohtaisen lausunnon tai selvityksen esimerkiksi oikeuskäsittelyyn, muistutukseen tai kanteluun liittyen. Lausunto on laadittava huolellisesti ja toimitettava määräajassa, ja sen on sisällettävä pyydetty tiedot. Palvelujen tuottajalla ei ole oikeutta laskuttaa lausunnosta tai selvityksestä.

9. PALVELUA TOTEUTTAVA HENKILÖSTÖ

Päiväkodin henkilöstölle asetettavat vaatimukset

Palvelua toteuttavan henkilöstön on täytettävä vähintään seuraavat vaatimukset:

Päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen (804/1992) 4. tai 5. §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus, enintään kahdeksaa kokopäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Enintään neljää alle kolmivuotiasta lasta kohden tulee päiväkodissa hoito- ja kasvatustehtävissä samoin olla vähintään yksi henkilö, jolla on edellä säädetty ammatillinen kelpoisuus.

Päiväkodissa tulee vähintään joka kolmannella hoito- ja kasvatustehtävissä toimivalla olla sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen 4. §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus (lastentarhanopettaja) ja muilla hoito- ja kasvatustehtävissä toimivilla 5. §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus (lastenhoitaja).

Päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on 1. momentissa mainittu ammatillinen kelpoisuus, enintään 13:a osapäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.

Jos päiväkodissa on yksi tai useampi erityisen hoidon ja kasvatuksen tarpeessa oleva lapsi, tämä on otettava huomioon hoidettavien lasten lukumäärässä tai hoito- ja kasvatustehtäviin osallistuvien henkilöiden lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tällaista lasta varten erityistä avustajaa.

Kelpoisuusvaatimuksena lastentarhanopettajan tehtäviin on vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon sisältyy lastentarhanopettajan koulutus, tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, johon sisältyvät varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot sen laajuisina kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Kelpoisuusvaatimuksena lastenhoitajan tehtäviin on tehtävään soveltuva sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, johon sisältyy suuntautuminen lasten ja nuorten hoitoon ja kasvatukseen, tai muu vastaava tutkinto.

Palvelujen tuottaja voi poiketa asetuksessa säädetystä suhdeluvusta, jos lasten keskimääräiset hoitopäivät ovat jatkuvasti huomattavasti toimintapäiviä vähäisemmät. Poikkeaminen voi tapahtua siten, ettei lapsia ole jatkuvasti yhtäaikaisesti hoidossa enempää kuin

kokonaissuhdeluku edellyttää. Palvelujen tuottaja huolehtii siitä, että edellä mainittu henkilöstömitoitus toteutuu jatkuvasti.

Päivähoitoyksikön vastuuhenkilölle asetettavat vaatimukset

Yksikön vastuuhenkilöllä tulee olla päivähoidon henkilöstön kelpoisuusvaatimusten mukainen koulutus (laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 272/2005 ja asetus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 608/2005).

10. SIJAISJÄRJESTELMÄ

Palvelutoiminta on jatkuvaa. Palvelutoiminnan luonteen takia keskeytykset eivät ole sallittuja. Palvelujen tuottajalla on sijaisjärjestelmä, jolla turvataan palvelun jatkuvuus ja laatu henkilökunnan poissaolojen aikana.

Palvelusetelin arvo ja kertoimet Liite 2

Palvelusetelin arvo

Arvo enintään €/kk

Palvelusetelin arvo on 820 euroa (yli 3-vuotiaat) ja 1 353 euroa / kerroin 1,65 (alle 3-vuotiaat)

t/vko	t/kk	palvelusetelin kerroin
1–14	enintään 60	0,5
15–20	61–86	0,6
21–27	87–115	0,7
28–34	116–149	0,8
vähintään 35	150–	1,0